

Ne 'krai' met hoog water(!)

Leo Leurink

Ondaanks et veurwearkverbod vanweggens de corona gung't der van oold-op-niej duftig langs. Dat mooie sierveurweaek was het ankieken meer dan weerd. Mear van dat onwieze gepleer met dat boetenlandse pleergrei doar tuutn mij de oorn van an'n kop. In oonze jongsjoaren gungen wiej wat heaniger um met 't veurweark. Mear dat was nig aait't geval zoo a'j hier könt lezen.

Geleerde leu deankt dat oons heelal is ontstoan met nen onwiezen pleer, ok wal 'n oerknal eneumt. Joa, dat'r zich heel wat meer hef en ok rechtervoort nog ofspölt tusken 'n hemmel en dizze weald, doar maakt wiej oons in oonze börseljoaren nog geels nich drok um. Hoowal dat van den oerknal sprak oons wal an, vural zo op't eand van't joar.

Wat wa'w toew zoo tusken Kersmis en Niejjoar, toch drok met 't anstekken van carbid en rottenstetjes.

Mear op 'n moal, wiej hadden 'n vernemstig kearlke bij oons in de stroat, kwam der wal'n heel bijzeunder veurweark. Oons kearlke wus da'j van 'n middel, woar de boeren het onkroed met te lief gungen, 'n merakels stukske veurweark konnen maken. Dat spul, te koop bij 'n Boerenboond, mos iej mengen met water en wieder ha'j nog kraantenpapier en dun touw nödig.

Noa'n anschaf gungen wiej met dat spul helderop an'n slag. Doo wiej oonze fabrieksels of hadden en et spul dreug vanachter 'n kachel (!) vothaalden, gungen wiej der met noar boeten hen.

Noe mu'k tuskenduur eamn vertellen dat der bij oons vuur 't hoes in dee tied 'n pissoir stun; in good Hollaands nen pisbak. Dat hok was doar neer ezet, in 't bijzunder vuur de manleu, dee woensdaags de Boornse veemaarkt bezochen. Eers had doar joarenlaank'n dubbel wonhoes stoan, woarachter manleu, good oet 't zicht, teagn ne hoolten schutting an stunnen te watern.

Doo dee oalde huuze mossen wordn ofbrökken, kwammen de kearls met hoogn nood vuur de schutting wat al te völ in'n kiekerd. Doar wödden, noa verloop van tied, steen en been oaver klaagt, zodat 'n gemeenteroad besleut, vuur de manleu, met

hoog water boavn de knee, doar ne betonnen pisbak neer te zetten.

Mear noe wieder met oons veurweark. Wiej wollen der net ene anstekken, doo vanof de markt Jehan van de Kreai, ne Boornsen veekoopman, naar drok op het pissoir an streed. Jehan had kot vuur de feestdaage, zoo leek't oons, good zaken edoan en doar een of meer pilsjes op dreunken. Verdorie, dat was oonze kaans !!!

Toen 'de Kreai' zich good en wal in het pissoir had posteert scheuven wiej, noa eers 't löntje te hebbn anstökkn, achter ziene brede rug, oens fabriksel an de oonderkaant van'n pisbak noar binnen.

En wiej rap wier vot, tot zonne viefntwintig trad wiederop, um te kiekn hoo dat ofleup.

Now dat za'k oe vertelln: Nen onwiezen pleer davern duur 'n pisbak; wiej schrökkn oons lam!

'n Oerknal, van vrooger, kon noa mien gevoel onmeuglijk harder hebbn ewes.

Doarbij sleug der nen daamp vanof, zoodönig dat van het pissoir niks meer was te zeen, loat stoan van 'de Kreai' zölf. Het leek wal net of 't pissoir mét 'de Kreai', as't ware duur 'n daamp van de eerdewas opnöm -men.

Noadat 'n daamp 'n luk was vottrökken kwam Jehan, letterlijk en figuurlijk, as ne opgeschrikte krai te vuurschien, wal met de beaide been op de grond, mear glad verbiesterd met de boks nog lös!

Doo hee oons, wat wiederop, zag stoan lachen, reup hee de vuur oons onvergettelike weurde:

'Iej verdomde rotveante, doar ha'k em der hoast van schrik ofkneppn' !!!.

